

HOTĂRÎREA PLENULUI CURȚII SUPREME DE JUSTIȚIE A REPUBLICII MOLDOVA

Cu privire la practica judiciară de examinare a cauzelor civile ce țin de decăderea din drepturile părintești

[Denumirea modificată prin [Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.21 din 16.10.2017](#)]

nr. 6 din 17.11.2014

Buletinul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, 2015, nr.1, pag.4

* * *

Modificată de:

[Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.21 din 16.10.2017](#)

Notă: Pe tot textul Hotărîrii, cuvântul „pricinilor” se înlocuiește cu cuvântul „cauzelor”, cu formele gramaticale respective, conform [Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.21 din 16.10.2017](#)

Legătura dintre părinte-copil trebuie să fie una pozitivă, echilibrată și să crească progresiv. Ea este menită să atragă fericire, liniște, siguranță și zîmbete. Dacă părinții își cresc copii cu dragoste, căldură, grijă și multă răbdare atunci aceștia vor crește ulterior ca maturi responsabili, sănătoși și cu multă ambiție.

Educația este un moment foarte esențial în creșterea unui copil educat și responsabil. Părinții sunt cei care tratează direcțiile de educație ale copilului. Însă, în prezent, mulți dintre părinții care au copii minori fac abuz de drepturile care le au asupra copiilor, deseori recurgînd la violență, ceea ce este o metodă foarte rea în creșterea și educarea unui copil. De asemenea, unii părinți sunt plecați în străinătate cu scopul de a câștiga un venit mai mare pentru a le asigura copiilor un trai mai bun, dar acest fapt poate duce uneori la unele consecințe foarte neplăcute pentru părinți.

Sancțiunea decăderii din drepturi părintești, reglementată de Codul familiei, reprezintă cea mai severă măsură din dreptul familiei.

Punerea în primejdie a sănătății sau a dezvoltării fizice a copilului prin felul de exercitare a drepturilor părintești, prin purtare abuzivă ori prin abateri grave în îndeplinirea îndatoririlor de părinte, este unul din motivele care atrag această sancțiune.

Aplicarea corectă și uniformă de către instanțele judecătorești a legislației din domeniul familiei, este una din condițiile soluționării legale a cauzelor civile privind decăderea din drepturile părintești.

Generalizarea practicii judiciare atestă că instanțele judecătorești, de regulă, aplică corect legislația la examinarea acestei categorii de cauze. Însă, există și cazuri în care instanțele de judecată au aplicat eronat și neuniform legislația materială și/sau procedurală.

Astfel, în scopul aplicării corecte și uniforme a legislației de către instanțele de judecată la soluționarea cauzelor ce vizează decăderea din drepturile părintești, în temeiul art.2 lit.d), art.16 lit.c) din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție și art.17 din Codul de procedură civilă, Plenul Curții Supreme de Justiție dă următoarele explicații:

1. Decăderea din drepturile părintești, ca cea mai gravă sancțiune civilă luată împotriva părinților pentru greșita exercitare a drepturilor și îndatoririlor de părinte, are loc numai pe cale judecătorească.

Conform art.68 alin.(2) Codul familiei, acțiunea privind decăderea din drepturile părintești poate fi pornită de celălalt părinte, tutorele copilului, autoritatea tutelară locală/teritorială.

[Pct.1 modificat prin [Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.21 din 16.10.2017](#)]

2. Criteriul de bază în toate litigiile de familie în care sunt implicați copii minori îl reprezintă principiul **asigurării și promovării cu prioritate a interesului superior al copilului**. Astfel, instanțele de judecată vor soluționa cauzele civile privind decăderea din drepturile părintești prin prisma principiului enunțat, avînd în vedere că soluționarea cauzei în strictă conformitate cu normele legale și în termen rezonabil constituie în sine o garanție de protecție a interesului superior al copilului, cît și a familiei.

Potrivit jurisprudenței CEDO, în cauzele de acest fel, examinarea elementelor care servesc cele mai bine interesele copilului este întotdeauna de o importanță fundamentală (cauza *Johansen împotriva Norvegiei*, hotărîrea din 07.08.1996, Culegerea 1996-III, paragraful 64), interesul copilului trebuie considerat ca fiind primordial și că doar un compartiment deosebit de nedemn poate determina ca o persoană să fie privată de drepturile sale părintești în interesul superior al copilului (cauza *Gnahore împotriva Franței*, nr.40.03/98, paragraful 59, CEDO 2000-IX și *Johansen* citată anterior, paragraful 78).

Totodată, CEDO subliniază totuși că acest interes prezintă un dublu aspect (cauza *Gnahore*, menționată mai sus, paragraful 59): pe de o parte, să le garanteze copiilor o evoluție într-un mediu sănătos; pe de altă parte, să mențină legăturile acestora cu familia, cu excepția cazului în care aceasta s-a arătat a fi nedemnă, deoarece distrugerea acestei legături determină ruperea copilului de rădăcinile sale (cauza *Maumousseau și Washington împotriva Franței*, nr.39.388/05, paragraful 67).

3. Cauzele privind decăderea din drepturile părintești se examinează în procedură contencioasă, ținîndu-se cont de particularitățile acestei categorii de cauze.

Participarea autorității tutelare la examinarea cererilor privind decăderea din drepturile părintești este obligatorie (art.68 alin.(3) Codul familiei).

4. Potrivit regulii generale, cererea de chemare în judecată cu privire la decăderea din drepturile părintești se depune în instanța de la domiciliul pîrîtului (art.38 alin.(1) CPC). Dacă concomitent cu cerința privind decăderea din drepturile părintești este înaintată și cerința cu privire la încasarea pensiei de întreținere, cererea de chemare în judecată, la fel, se va depune în instanța de la domiciliul pîrîtului.

Competența instanței în procesele privind decăderea din drepturile părintești cu element de extraneitate se va determina în conformitate cu prevederile Capitolului XLI din Codul de procedură civilă.

5. Deoarece cercul de persoane cărora legea le oferă dreptul de a înainta acțiuni privind decăderea din drepturi părintești este unul exhaustiv (art.68 alin.(2) Codul familiei), în cazul în care cererea este depusă în judecată de o persoană care nu dispune de acest drept, judecătorul va refuza să primească cererea în temeiul art.169 alin.(1) lit.c) CPC, sau în cazul pornirii procesului, instanța judecătorească va dispune încetarea procesului în temeiul art.265 lit.h) CPC.

6. Pîrîți pe această categorie de litigii pot fi numai persoanele care sînt incluse în calitate de părinte al copilului în actul de naștere al acestuia. Respectiv, nu poate fi înaintată acțiunea privind decăderea din drepturile părintești împotriva persoanelor la educația cărora de fapt se află copilul, însă nu sunt incluse în calitate de părinte în actul de naștere al copilului.

Pot fi pîrîți în litigiile privind decăderea din drepturile părintești părinții adoptivi ai copilului, deoarece după adoptarea Legii privind regimul juridic al adopției nr.99 din 28.05.2010, art.136 Codul familiei, care prevedea ca temei de desfacere a adopției cazurile în care adoptatorii nu-și îndeplineau sau nu puteau îndeplini obligațiile privind întreținerea și educația adoptatului, abuzau de drepturile părintești sau se comportau cu cruzime față de copil, sufereau de alcoolism cronic sau de narcomanie, a fost abrogat.

Articolul 48 din Legea privind regimul juridic al adopției nu prevede situațiile descrise ca temeiuri de desfacere a adopției; la fel, nu sînt prevăzute nici de art.49 al legii date care reglementează dreptul de a cere nulitatea adopției. Acestea regăsindu-se în conținutul art.67 Codul familiei ca temeiuri de decădere din drepturile părintești.

Mai mult, conform art.42 alin.(1) din legea susmenționată, părintele adoptiv are față de copilul adoptat drepturile și obligațiile părintelui biologic față de copilul său.

7. Prin drepturile părintești, de care părinții pot fi decăzuți, se subînțeleg drepturile pe care părinții le au asupra copilului pînă la atingerea majoratului acestuia sau obținerii capacității depline de exercițiu, și sunt legate de educația, de dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copiilor. Părinții avînd prioritate la educația lor față de oricare alte persoane.

Totodată, părinții sunt acei care apără drepturile și interesele legitime ale copiilor, iar în calitate de reprezentanți legali ai copiilor lor, acționează în numele lor în relațiile cu toate persoanele fizice și juridice, inclusiv în autoritățile administrației publice și instanțele judecătorești, fără a avea nevoie de împuterniciri speciale (art.61 Codul familiei).

La fel, părinții sunt acei care au dreptul la înapoierea copilului de la alte persoane, încuviințează încheierea actelor juridice de către copilul minor cu vîrsta de 14-18 ani, cu excepția cazurilor prevăzute de art.21 alin.(2) Cod civil, iar în condițiile alin (3) al acestui articol pot solicita limitarea copilului în drepturile prevăzute la alin.(2) lit.a) și b) ale art.21 Cod civil.

8. Pronunțarea unei hotărîri judecătorești cu privire la decăderea din drepturile părintești are întotdeauna ca consecință privarea atît de drepturile menționate, cît și de alte drepturi bazate pe legătură de rudenie sau pe alte raporturi juridice, cum ar fi privarea părintelui de dreptul la primirea pensiei de întreținere pentru copil, la primirea altor indemnizații acordate copilului, privarea de dreptul la succesiune (art.1434 alin.(2) Cod civil), de dreptul la pensia de întreținere (art.80 alin.(6) Codul familiei), de dreptul de a da consimțămîntul sau refuzul pentru încuviințarea adopției (art.24 din Legea privind regimul juridic al adopției) etc.

Respectiv, instanțele de judecată la soluționarea acestei categorii de litigii urmează să constate dacă copiilor, în privința cărora se solicită decăderea din drepturilor părintești, le-a fost sau nu stabilită pensie de întreținere sau li se achită indemnizații, alte plăți etc. În cazul constatării acestor circumstanțe, avînd în vedere interesul superior al copilului, instanța de judecată va expedia pentru informare organului competent copia hotărîrii judecătorești, după ce aceasta va deveni definitivă.

9. Metodele de educație a copilului, alese de părinți, vor exclude comportamentul abuziv, insultele și maltratarile de orice fel, discriminarea, violența psihică și fizică, aplicarea pedepselor corporale, antrenarea în acțiuni criminale, inițierea în consumul de băuturi alcoolice, folosirea substanțelor stupefiante și psihotrope, practicarea jocurilor de noroc, cerșitul și alte acte ilicite (art.62 alin.(2) Codul familiei).

Articolul 62 alin.(4) Codul familiei stabilește că, pentru exercitarea drepturilor părintești în detrimentul intereselor copilului, părinții poartă răspundere în modul stabilit.

Așadar, temeiurile de decădere din drepturile părintești sînt indicate în art.67 Codul familiei, acestea fiind:

- eschivarea de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere;
- refuzul părintelui să ia copilul din maternitate sau dintr-o altă instituție curativă, educativă, dintr-o instituție de asistență socială sau alta similară;
- abuzul de drepturile părintești;
- părintele se comportă cu cruzime față de copil, aplicînd violența fizică sau psihică, atentează la inviolabilitatea sexuală a copilului;
- părintele, prin comportare amorală, influențează negativ asupra copilului;
- părintele suferă de alcoolism cronic sau de narcomanie;
- săvîrșirea infracțiunilor premeditate contra vieții și sănătății copiilor sau a soțului, precum și în alte cazuri cînd aceasta o cer interesele copilului.

Fiecare din temeiurile arătate reprezintă un temei independent pentru formularea unei cereri de decădere din drepturile părintești a unuia sau a ambelor părinți. Totodată, nu exclude posibilitatea înaintării acțiunii pe unul sau mai multe temeiuri de decădere din drepturile părintești a unuia sau a ambelor părinți.

Curtea Constituțională, în hotărârea sa din 06 iunie 2017, privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei „de narcomanie” din art.67 lit.f) din [Codul familiei](#) (sesizarea 25g/2017) a subliniat că măsura decăderii din drepturile părintești nu se aplică în mod arbitrar, fiind necesar asigurarea unui just echilibru între drepturile în concurs, în acest caz, dreptul la viața de familie și interesul superior al copilului.

Dispozițiile art.67 din [Codul familiei](#) nu pot fi aplicate în mod automat, ci numai în urma unei examinări din partea instanțelor judecătorești, pentru a stabili 1) dacă au fost săvârșite abateri grave de către părinte, în privința persoanei copilului și 2) dacă este în interesul superior al copilului, aplicarea unei astfel de măsuri.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că măsurile ce implică decăderea din drepturile părintești ar trebui să fie aplicate numai în circumstanțe excepționale și pot fi justificate, doar dacă sunt motivate de o cerință imperativă, care se referă la interesele copilului.

Pentru identificarea interesului superior al copiilor, într-un caz particular, trebuie să se țină cont de două aspecte: în primul rând, este în interesul suprem al copilului, ca legăturile sale cu familia să fie păstrate, cu excepția cazurilor, în care familia s-a dovedit a fi extrem de nepotrivită; și, în al doilea rând, este în interesul superior al copilului, ca acesta să se dezvolte într-un mediu sigur și liniștit.

[Pct.9 modificat prin [Hotărârea Plenumului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.21 din 16.10.2017](#)]

10. Eschivarea de la exercitarea obligațiilor părintești include acțiunile sau inacțiunile sistematice ale părinților care pun în pericol sănătatea fizică și psihică a copilului, dezvoltarea lui morală, asigurarea condițiilor de trai și materiale, primejduiesc învățătura și instruirea copilului.

Pentru decăderea din drepturile părintești pe motivul eschivării de la plata pensiei de întreținere este necesară existența unor probe concludente și pertinente care ar demonstra cu certitudine că părintele (părinții) se eschivează cu rea-credință, inclusiv cu violență, de la plata pensiei de întreținere.

11. În cazul refuzului părintelui să ia copilul din maternitate sau dintr-o altă instituție curativă, educativă, dintr-o instituție de asistență socială sau alta similară, acest refuz urmează a fi întocmit de către organele menționate în modul stabilit.

La soluționarea cauzelor privind decăderea din drepturile părintești în temeiul enunțat, instanțele de judecată vor cerceta și analiza minuțios motivele refuzului, care au servit temei pentru înaintarea acțiunii privind decăderea din drepturile părintești, sub aspectul dacă acesta este unul justificat.

Justificarea motivelor de refuz urmează să fie confirmată prin date obiective și să aibă un caracter vremelnic (spre exemplu: condiții de trai anevoioase și în lipsuri materiale, situație financiară dificilă etc.). În aceste cazuri, instanțele de judecată urmează să concretizeze dacă părintele (părinții) se interesează de soarta copilului aflat în instituțiile menționate, dacă îl vizitează, îi acordă un ajutor material posibil, dacă întreprinde orice alte acțiuni prin care să manifeste dorința de a participa în procesul de educație a copilului.

În cazul în care refuzul nu este condiționat de ceva sau lipsește dorința părinților de a educa copilul, acest refuz va fi considerat neîntemeiat (care nu se bazează pe idei unanim recunoscute cu privire la relațiile de familie) și care atestă posibilitatea decăderii din drepturile părintești.

12. Abuzul de drepturile părintești se exprimă prin exercitarea acestor drepturi în detrimentul copilului și poate fi manifestat, de exemplu, prin crearea unor obstacole în procesul de instruire a copilului, prin antrenarea copilului în acțiuni criminale, inițierea în consumul de băuturi alcoolice, folosirea substanțelor stupefiante și psihotrope, practicarea jocurilor de noroc, cerșitul și alte acte ilicite.

În acest sens, se reține că, condamnarea părintelui (părinților) în baza art.208 Cod penal (atragerea minorilor la activitate criminală sau determinarea lor la săvârșirea unor fapte imorale) poate constitui temei pentru decăderea din drepturi părintești. Condamnarea acestora în săvârșirea altor infracțiuni poate duce la decăderea din drepturile părintești numai în cazul în care

fapta penală săvârșită a avut tangență cu integritatea morală și fizică a copilului și că părintele (părinții) prezintă pericol pentru copil.

Decăderea din drepturile părintești ca urmare a săvârșirii infracțiunilor premeditate contra vieții și sănătății copiilor sau a soțului poate avea loc numai în cazurile în care există o sentință judecătorească de condamnare a părintelui în privința căruia se solicită decăderea din drepturile părintești.

La examinarea acestui gen de cauze, instanțele de judecată vor ține cont de faptul că copilului i se poate aduce suferințe și în cazurile în care obiect al infracțiunii poate fi viața sau sănătatea soțului, adică al celuilalt părinte al copilului. În aceste cazuri, la fel, este necesară existența unei sentințe de condamnare a părintelui vinovat.

13. Cazurile cu privire la abuzul de drepturile părintești se deosebesc de cazurile în care părintele se comportă cu cruzime față de copil, aplicând violența fizică sau psihică, atentează la inviolabilitatea sexuală a copilului, prin aceea că ultima se poate manifesta prin afectarea integrității morale și fizice a copilului, utilizarea metodelor inacceptabile de educație sau prin umilirea demnității umane a copilului etc.

În cazul în care comportamentul manifestat cu cruzime față de copil se datorează nu părinților, ci altor membri de familie, însă părinții copilului nu se opun acestui comportament întru protejarea copilului, aceștia pot fi decăzuți din drepturile părintești în temeiul art.67 Codul familiei, această situație încadrându-se în rigorile “și în alte cazuri când aceasta o cer interesele copilului”.

14. Alcoolismul cronic sau de narcomanie urmează a fi confirmate prin concluziile medicale corespunzătoare. Decăderea din drepturile părintești pe acest temei poate avea loc indiferent de faptul dacă părintele (părinții) au fost sau nu limitați în capacitatea de exercițiu în baza art.25 alin.(1) Cod civil.

15. Având în vedere faptul că decăderea din drepturile părintești este o sancțiune foarte drastică, ea necesită a fi aplicată față de părinți numai după ce se va constata că alte măsuri luate față de părinții ce nu-și onorează obligațiile nu au dat nici un efect (ex.: preîntâmpinarea părinților, atragerea la răspunderea contravențională în temeiul art.63 Cod contravențional).

În acest sens, se mai reține că, în cauza *Wallovea și Walla împotriva Republicii Cehe*, nr.23.848/04, paragraful 71, 26.10.2006, CEDO a menționat despre faptul că un copil poate fi primit într-un cadru mai propice pentru educația sa, aceasta însă nu poate justifica, în sine, sustragerea sa din îngrijirea părinților săi biologici.

16. Nu pot fi decăzuți din drepturile părintești persoanele care nu-și exercită drepturile părintești ca urmare a unei boli mintale sau deficiențe mintale, ca urmare a altor maladii ce fac imposibilă îndeplinirea drepturilor și a obligațiilor părintești, la fel, din cauza unor alte circumstanțe ce nu depind de voința lor, cu excepția persoanelor care suferă de alcoolism cronic sau de narcomanie.

În atare situații, instanța de judecată, la cererea autorității tutelare, poate hotărî luarea copilului de la părinți fără decăderea acestora din drepturile părintești, dacă aflarea copilului împreună cu părinții prezintă pericol pentru viața și sănătatea lui, și punerea acestuia la dispoziția autorității tutelare (art.71 alin.(1) Codul familiei).

17. Decăderea din drepturile părintești nu scutește pe părinte (părinți) de îndatorirea de a acorda întreținere copilului, astfel, ținând-se cont de rolul activ al judecătorului, de interesul superior al copilului, instanțele de judecată vor explica persoanelor arătate în art.68 alin.(2) Codul familiei, care dispun de dreptul de a porni un proces privind decăderea din drepturile părintești, dreptul lor de a solicita și încasarea pensiei de întreținere, dacă această solicitare nu a fost înaintată concomitent cu acțiunea de decădere din drepturile părintești și pensia de întreținere nu a fost încasată anterior.

Îndatorirea de a acorda întreținere se justifică în ideea că o asemenea obligație poate exista în temeiul raporturilor de rudenie dintre părintele decăzut din drepturile părintești și copilul său minor, care rămân neschimbate și după încetarea ocrotirii părintești, întrucât minorul are nevoie și în continuare de îndeplinirea acestei obligații a cărei executare nu produce și nu are nici un drept

corelativ (reciproc) față de copil. Aceasta rezultă și din prevederile art.111 Codul familiei, care stabilesc expres cazurile de încetare a obligației de întreținere, iar decăderea din drepturile părintești a părintelui nu este inclusă ca temei de încetare a obligației de întreținere.

18. În cazul în care este decăzut din drepturile părintești unul din părinți, iar copilul minor se află la educarea altui părinte, pensia de întreținere se încasează în folosul părintelui la educația căruia a rămas copilul.

Conform art.77 Codul familiei, pensia de întreținere a copilului minor care a rămas fără ocrotire părintească se plătește tutorelui (curatorului) acestuia.

Dacă copilul se află într-o instituție educativă, curativă, de asistență socială sau altă instituție similară, 50 la sută din pensia de întreținere încasată de la părinți se transferă pe contul instituției respective și se ține evidența pentru fiecare copil în parte, depunerile folosindu-se pentru întreținerea copilului. Restul de 50 la sută se transferă într-un cont deschis pe numele copilului la o instituție financiară.

Pensia de întreținere de la părintele decăzut din drepturile părintești se încasează din momentul înaintării acțiunii privind decăderea din drepturile părintești.

19. Conform art.73 Codul familiei, cercetarea condițiilor de viață ale copiilor și a persoanelor care pretind să-l educe, precum și constatarea dorinței copilului însuși, se efectuează de către autoritatea tutelară.

Instanțele judecătorești urmează să ia în considerație faptul că cauzele privind decăderea din drepturile părintești vor fi numite pentru dezbaterele judiciare numai după primirea de la autoritatea tutelară a avizului privind condițiile de trai ale copilului și a persoanelor care pretind la educația lui. Această cerință va fi respectată indiferent de faptul cine a înaintat acțiunea: celălalt părinte, autoritatea tutelară locală/teritorială.

În caz de necesitate urmează a fi invitate în ședința de judecată persoanele indicate în aviz, cât și persoanele participante la cercetarea și întocmirea lui.

În cazurile în care instanța judecătorească consideră necesar să audieze copilul, urmează ca audierea să se efectueze, ținându-se cont de vârsta și dezvoltarea copilului, în prezența pedagogului, în condiții ce exclud posibilitatea influenței asupra lui a persoanelor interesate.

[Pct.19 modificat prin [Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.21 din 16.10.2017](#)]

20. În cazul în care se constată că acțiunea privind decăderea din drepturile părintești este înaintată împotriva unuia dintre părinți, instanța judecătorească urmează în fiecare caz separat să stabilească locul aflării celuilalt părinte, la fel, și în cazul în care celălalt părinte trăiește separat de copil, să pună în discuție chestiunea privind atragerea lui în dezbaterele judiciare și posibilitatea transmiterii copilului pentru educație în caz de solicitare a unor astfel de cerințe.

21. În procesul pregătirii și înaintării cererii de chemare în judecată privind decăderea din drepturile părintești se poate solicita instanței de judecată, după caz, aplicarea măsurilor de protecție ca măsură de asigurare a acțiunii.

Cererea va conține, în acest caz, motivarea necesității aplicării măsurilor de protecție, indicându-se măsurile concrete care se solicită, referirea la dispoziția Codului de procedură civilă privind asigurarea acțiunii (art.175 alin.(1) lit.b) prevede expres, ca măsură de asigurare a acțiunii, interzicerea pîrîtului de a săvîrși anumite acte - Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție “Cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a prevederilor Capitolului XXX¹ din Codul de procedură civilă (aplicarea măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie) nr.1 din 28 mai 2012.

22. În dispozitivul hotărîrii judecătorești de decădere din drepturile părintești urmează să fie indicat numele copilului (copiilor), data nașterii și cui urmează a fi transmis copilul la educație.

Conform art.69 alin.(2) Codul familiei, dacă copilul nu poate fi transmis celuilalt părinte sau dacă ambii părinți sînt decăzuți din drepturile părintești, atunci el se plasează în servicii de plasament, în baza dispoziției autorității tutelare teritoriale.

Transmiterea copilului la educația rudelor sau altor persoane se admite doar în cazul în care acestea au fost numite tutore a copilului în modul stabilit de lege.

Conform art.68 alin.(4) Codul familiei, instanța judecătorească este obligată să transmită, în termen de 3 zile din momentul când hotărârea privind decăderea din drepturile părintești a rămas definitivă, o copie a acesteia oficiului de stare civilă din raza teritorială a instanței.

[Pct.22 modificat prin [Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.21 din 16.10.2017](#)]

23. Ținându-se cont de interesul superior al copilului, la examinarea acestei categorii de litigii, se reține că recunoașterea formală a acțiunii privind decăderea din drepturile părintești nu constituie temei de decădere din drepturile părintești fără a fi analizată prin prisma temeiurilor legale de decădere din drepturile părintești și prin faptul că părintele prezintă pericol pentru copil.

În conformitate cu art.60 alin.(5) CPC, instanța nu va admite renunțarea reclamantului la acțiune, nici recunoașterea acțiunii de către pârît, nu va admite tranzacția între părți dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului.

24. Instanțele de judecată vor ține cont de faptul că decăderea din drepturile părintești nu are ca efect pierderea rudeniei copilului cu părintele decăzut din drepturile părintești și nu are ca consecință excluderea părintelui din actul de naștere al copilului.

Efectul principal al decăderii din drepturile părintești constând în pierderea drepturilor și îndatoririlor părintești cu privire la persoana și bunurile copilului, însă nu antrenează și stingerea drepturilor copilului față de părintele său.

Cu atât mai mult că, legislația în vigoare admite restabilirea părinților în drepturile asupra copilului.

Potrivit art.70 Codul familiei, părinții pot fi restabiliți în drepturile părintești dacă au încetat împrejurările care au condus la decăderea lor din aceste drepturi și dacă restabilirea în drepturile părintești este în interesul copilului.

25. În legătură cu aprobarea prezentei hotărâri se abrogă [Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție “Cu privire la practica judecării în cauzele despre decăderea din drepturile părintești a cetățenilor care nu asigură educația corespunzătoare a copiilor” nr.3 din 23.05.1974.](#)

PREȘEDINTELE CURȚII

SUPREME DE JUSTIȚIE Mihai POALELUNGI

Chișinău, 17 noiembrie 2014.

Nr.6.

Hotărâri explicative ale Plenului CSJ

Hotărârea Plenului CSJ a RM din 17.11.2014, nr.6 - Cu privire la practica judiciară de examinare a cauzelor civile ce țin de decăderea din drepturile părintești *//Buletinul CSJ a RM 1/4, 2015*